

باسمه تعالی

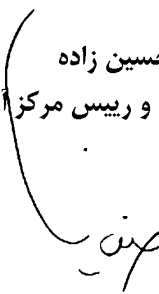
۱۸ آبان، روز ملی کیفیت، گرامی باد

تمامی دستگاه‌های اجرایی

با سلام و احترام

در راستای اجرای بند الف ماده ۶ برنامه ملی توسعه آمار کشور و «آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» مصوب ۱۴۰۰/۰۲/۰۶ شورای عالی آمار که طی نامه شماره ۶۱۱۲۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۳ توسط معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به تمامی دستگاه‌های اجرایی ابلاغ گردید، به پیوست «آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران» برای بهره‌برداری و دستور اجرا ابلاغ می‌شود. بر اساس مفاد آیین‌نامه مذکور، کیفیت آمارهای رسمی در پایین‌تر سطح از نشان کیفیت، مورد ارزیابی قرار گرفته و آمارهایی که از الزامات دستورالعمل مذکور پیروی نمایند، حائز دریافت «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» خواهند بود. امید است با تلاش و کوشش مجدانه جنابعالی / سرکارعالی و همکاران محترم آن دستگاه اجرایی و در تعامل هر چه بیش‌تر با مرکز آمار ایران، در رسیدن به اهداف تبیین شده برنامه ملی توسعه آمار کشور و تولید آمارهای رسمی با کیفیت، موفق و پیروز باشید.

جواد حسین زاده
معاون رئیس سازمان و رئیس مرکز آمار ایران

رونوشت:

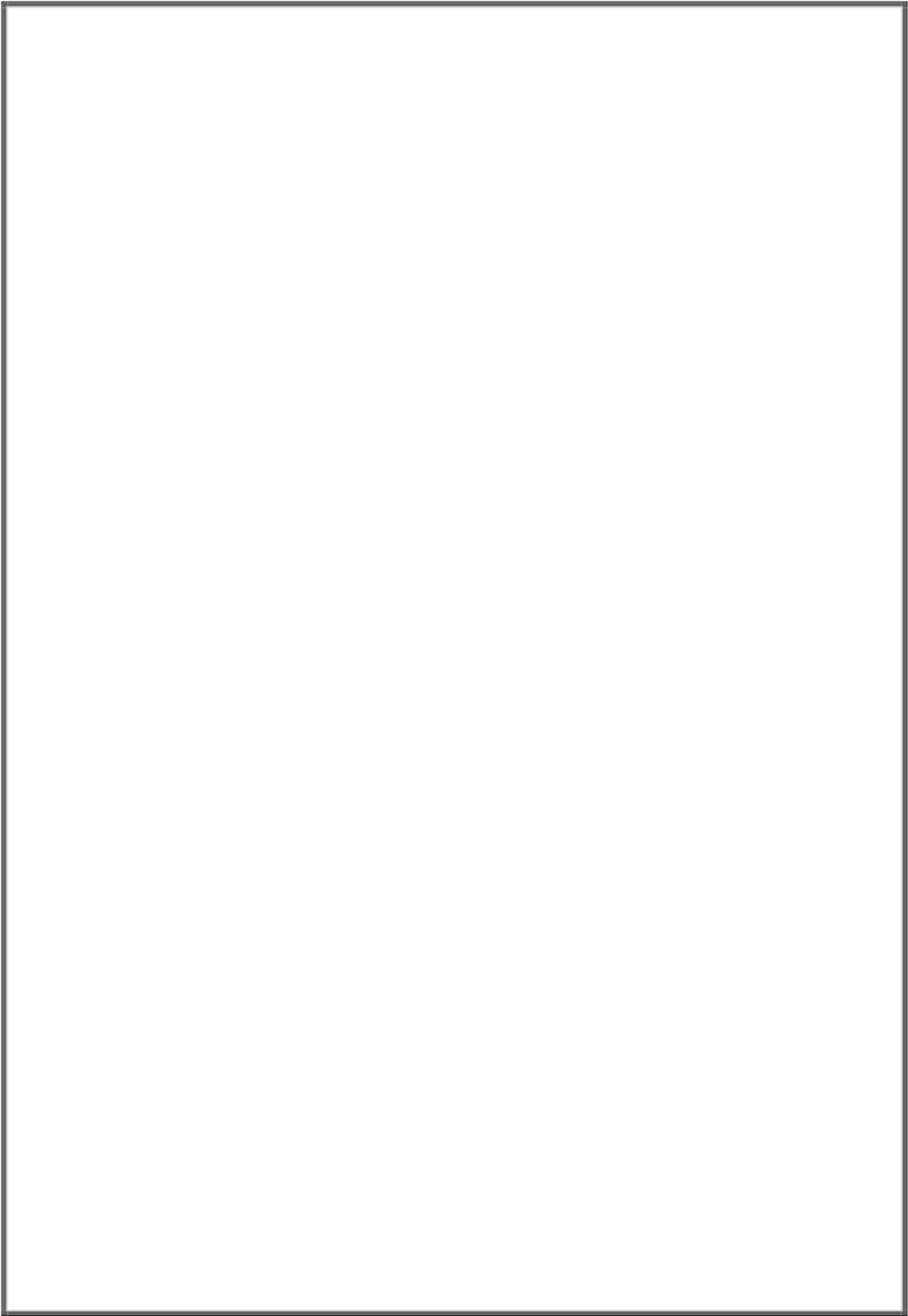
جناب آقای دکتر مخبر، معاون اول محترم رئیس جمهور برای استحضار
جناب آقای دکتر میرکاظمی، معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور برای استحضار
رؤسای محترم کمیته آمارهای بخشی برای استحضار و دستور اقدام مقتضی
معاونین محترم مرکز آمار ایران برای اطلاع و پیگیری اجرا

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
مرکز آمار ایران

«آیین نامه اجرایی صدور گواهی نامه اهتمام به کیفیت آمارهای رسمی ایران»

مصوب دومین جلسه شورای سیاست گذاری کیفیت آمارهای رسمی

مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷

فهرست مطالب

مقدمه.....	۵
۱- کلیات	۶
۱-۱- آمارهای رسمی.....	۶
۱-۲- چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران.....	۶
۱-۳- آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران.....	۷
۱-۴- اهداف صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت.....	۷
۱-۵- گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت.....	۸
۲- محورهای مرتبط با «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت».....	۸
۳- اقدامات لازم جهت اخذ «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت».....	۹
۳-۱- فرآگیری اصول و اهداف چارچوب کیفیت	۱۰
۳-۲- ارزیابی فرایند تولید آمارهای رسمی توسط متقاضی گواهی‌نامه (خودارزیابی).....	۱۰
۳-۳- تحقق محورهای مربوط به گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت	۱۱
۳-۴- ارسال درخواست رسمی	۲۱
۳-۵- بررسی درخواست رسمی توسط دبیرخانه کیفیت	۲۱
۳-۶- بررسی درخواست رسمی توسط کمیته فنی	۲۱
۳-۷- بررسی گزارش توسط شورای کیفیت	۲۲
۳-۸- اعطای گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت	۲۲
۴- تمدید گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت	۲۲
۵- گردش کار در فرآیند اعطای «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت».....	۲۳
۶- مستندات مورد نیاز برای دریافت نشان اهتمام به کیفیت در یک نگاه.....	۲۴
۷- پیوست	۲۵
پیوست ۱- اجزای چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی مرتبط با گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت.....	۲۵
پیوست ۲- فهرست ذی‌نفعان رشد اقتصادی، مرکز آمار ایران.....	۲۷

پیوست ۴- تقویم انتشار سازمان بورس و اوراق بهادار..... ۲۹

پیوست ۵- تقویم انتشار مرکز آمار ایران..... ۲۹

پیوست ۶- نمونه تکمیل شده از نحوه ارائه عناوین آمارهای رسمی و اطلاع‌رسانی آنها..... ۳۰

مقدمه

با توجه به اهمیت آمار در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌ها، همواره موضوع کیفیت آمارهای ارائه شده، دغدغه‌ی اصلی استفاده‌کنندگان و تولیدکنندگان آمار بوده است. مدیران و سیاست‌گذاران کشور نیز همواره بر اهمیت وجود آمارهای صحیح، دقیق و با کیفیت تأکید کرده‌اند. در همین راستا، در چشم‌انداز نظام آماری ایران، موضوع ماده ۲ سومین برنامه ملی توسعه آمار کشور، مصوب شورای عالی آمار مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۸، نظام آماری ایران نظامی «یکپارچه، پاسخگو، مورد اعتماد عموم مردم و متخصصان، تأمین‌کننده آمارهای رسمی با کیفیت و پیشرو در آسیا»، معرفی شده است. توجه به کیفیت آمارهای تولید شده و نقش آن در افزایش قابلیت اعتماد و باورمندی عمومی به آن‌ها تا حدی دارای اهمیت است که در ماده (۳) برنامه مذکور، این موضوع، به‌عنوان یک هدف اصلی و در عین حال راهبرد کلان مورد تأکید قرار گرفته است. بر این اساس و به‌منظور ارتقای کیفیت آمارهای تولید شده در نظام آماری ایران، در مواد (۶) و (۹) برنامه، تمام دستگاه‌های اجرایی مکلف شده‌اند به منظور پیاده‌سازی نظام مدیریت کیفیت و رعایت استانداردهای آماری، نظام مدیریت کیفیت آمارهای رسمی دستگاه خود را در راستای چارچوب ابلاغ شده توسط مرکز آمار ایران تهیه، مستقر و عملیاتی نموده و نسبت به اخذ «نشان کیفیت آمارهای رسمی ایران» برای آمارهای رسمی خود اقدام نمایند. در این راستا و در اجرای ماده (۶) برنامه و اعطای نشان کیفیت آمارهای رسمی ایران، تهیه «آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» در دستور کار کمیته فنی قرار گرفت و در مستند حاضر ارائه شده است. امید آن‌که با همکاری و همدلی، شاهد ارتقای کیفیت آمارها در نظام آماری کشور باشیم.

جواد حسین‌زاده

رئیس مرکز آمار ایران

و رئیس شورای سیاست‌گذاری کیفیت آمارهای رسمی

۱- کلیات

۱-۱- آمارهای رسمی^۱

طبق تعاریف استاندارد مرکز آمار ایران، آمارهای رسمی، آمارهای مورد نیاز تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی کشور است که توسط دستگاه‌های اجرایی تولید و اطلاع‌رسانی می‌شود و عنوان آن در «فهرست آمارهای رسمی ایران» قرار گرفته است.

۱-۲- چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران

«چارچوب مدیریت کیفیت نظام آماری ایران» دارای ساختاری سلسله‌مراتبی ۴ سطحی است. در بالاترین سطح از این ساختار، ۴ حوزه کیفیت با عناوین «مدیریت نظام آماری»، «مدیریت محیط سازمانی»، «مدیریت فرآیندهای آماری» و «مدیریت بروندهای آماری» قرار گرفته است. در سطح ۲، اصل‌های کیفیت قرار دارند که شامل ۱۹ اصل است و با توجه به موضوع اصل، بین ۴ حوزه تقسیم شده‌اند. جدول (۱)، سطوح ۱ و ۲ از ساختار چارچوب مدیریت کیفیت را نشان می‌دهد.

جدول ۱- حوزه‌ها و اصل‌های چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی

مدیریت بروندهای آماری	مدیریت فرآیندهای آماری	مدیریت محیط سازمانی	مدیریت نظام آماری
۱۴. تضمین مناسبت		۴. تضمین استقلال حرفه‌ای	۱. هماهنگی نظام ملی آماری ایران
۱۵. تضمین درستی و قابلیت اعتماد	۱۰. تضمین روش‌شناسی مطمئن	۵. تضمین بی‌طرفی و عینیت	۲. مدیریت ارتباط با کاربران
۱۶. تضمین به‌هنگام بودن و به موقع بودن	۱۱. تضمین کارایی- هزینه	۶. تضمین شفافیت	داده‌ها، تأمین‌کنندگان داده‌ها و سایر ذی‌نفعان
۱۷. تضمین دسترسی‌پذیری و وضوح	۱۲. تضمین رویه‌های آماری مناسب	۷. تضمین محرمانگی آماری و امنیت داده‌ها	۳. مدیریت استانداردهای آماری
۱۸. تضمین انسجام و مقایسه‌پذیری	۱۳. مدیریت بار پاسخگویی	۸. تضمین تعهد به کیفیت	
۱۹. مدیریت فراداده‌ها		۹. تضمین کفایت منابع	

در زیرمجموعه‌ی هر اصل، تعدادی «الزام» برای تضمین کیفیت آن اصل، قرار می‌گیرد. این الزام‌ها که تعداد آن‌ها برابر ۸۷ است، سطح سوم ساختار چارچوب کیفیت را تشکیل می‌دهند. سطح چهارم که پایین‌ترین و آخرین سطح از چارچوب کیفیت است، شامل اجزایی است که بر اساس آن‌ها، اصل‌ها و الزامات چارچوب، پیاده‌سازی می‌شوند. تعداد

^۱ Official Statistics

اجزا در چارچوب مدیریت کیفیت نظام آماری ایران برابر ۳۶۵ است. تمام سطوح «چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران» منطبق با «چارچوب ملی تضمین کیفیت سازمان ملل متحد (NQAF^۲)» تهیه شده است که آخرین توصیه اداره آمار سازمان ملل در زمینه کیفیت آمارهای رسمی بوده و در پنجاهمین نشست کمیسیون آمار سازمان ملل در سال ۲۰۱۹ به تصویب اعضای کمیسیون رسیده است.

۳-۱- آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران

«آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» در راستای اجرای بند (الف) از ماده (۶) برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰) مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۲۸ شورای عالی آمار^۳ تهیه و تدوین شده و در شصت‌امین جلسه، مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۶ به تصویب شورای عالی آمار رسیده است. در این آیین‌نامه سه سطح از نشان برای ارزیابی کیفیت آمارهای رسمی معرفی شده است که عبارتند از «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»، «گواهی‌نامه تعهد به کیفیت» و «گواهی‌نامه تضمین کیفیت».

۴-۱- اهداف صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

از مهم‌ترین اهداف اعطای گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت، می‌توان موارد زیر را نام برد:

- امکان خودارزیابی نظام‌مند دستگاه‌های اجرایی و شناسایی نقاط قوت و ضعف و زمینه‌های بهبود در فرآیندهای تولید آمارهای رسمی
- امکان شناسایی دستاوردهای دستگاه اجرایی در زمینه بهبود کیفیت آمارهای رسمی و معرفی آن‌ها به سایر دستگاه‌های اجرایی، به منظور الگوبرداری
- ارتقای درستی، قابلیت اعتماد، دسترسی‌پذیری و وضوح آمارهای رسمی براساس چارچوب کیفیت
- افزایش مقایسه‌پذیری آمارهای رسمی کشور در سطح بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی
- ایجاد انگیزه برای تولیدکنندگان آمار در ارتقای کیفیت آمارهای تولیدی

^۲ National Quality Assurance Framework

^۳ مرکز آمار ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی مکلف است حداکثر یک سال پس از تصویب این برنامه «فهرست آمارهای رسمی ایران» و «آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» را تهیه و پس از تصویب شورای عالی آمار ابلاغ کند و بر اساس آن فرآیند تولید همه آمارهای رسمی کشور را مورد بررسی و ارزیابی کیفی قرار دهد و در صورت تأیید، به هر یک از آن‌ها «نشان کیفیت آمارهای رسمی ایران» را اعطا کند. ممیزی دوره‌ای کیفیت آمارهای رسمی ایران بر اساس «آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» صورت خواهد گرفت

۱-۵- گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

«گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» که سطح ابتدایی از نشان کیفیت آمارهای رسمی در نظام آماری ایران است، برای متقاضیانی صادر می‌شود که با فراگیری اصول و اهداف «چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران»، انجام خودارزیابی و دستیابی به محورها/پروژه‌های بهبود مرتبط با این آیین‌نامه اجرایی، پایبندی خود را برای حرکت به سوی ارتقای کیفیت آمارهای رسمی نشان داده، مشروط بر این که یک واحد (کارگروه) مدیریت کیفیت مؤثر نیز در دستگاه اجرایی جاری باشد.

این سطح از نشان کیفیت آمارهای رسمی، حداقل‌هایی را در بر دارد که دستگاه اجرایی باید در فرایند تولید آمارهای رسمی رعایت کند. دریافت این نشان به منزله تأیید کیفیت آمارهای تولیدی نیست، بلکه تلاش دستگاه برای رسیدن به کیفیت قابل قبول را نشان می‌دهد. در این سطح از نشان، دستگاه اجرایی تا رسیدن به کیفیت قابل قبول، هنوز مسیری طولانی در پیش‌رو دارد.

۲- محورهای مرتبط با «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»

«گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» بر اساس اقدامات مورد نیاز برای اجرا و پیاده‌سازی (۸) محور زیر اعطا می‌شود. شایان ذکر است محورهای مذکور، از اجزای «چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری ایران» اقتباس شده‌اند. در جدول (۲)، محورها و اجزای مرتبط با هر یک ارائه شده است. برای مشاهده اجزای مرتبط به پیوست ۱ مراجعه شود.

جدول ۲- محورهای مرتبط با نشان اهتمام به کیفیت

شماره محور	محورهای مربوط به نشان اهتمام به کیفیت	حوزه مرتبط در چارچوب کیفیت	اصل مرتبط در چارچوب کیفیت	اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت
۱	تشکیل کارگروه تخصصی کیفیت آمارهای رسمی سازمان	حوزه ۲- مدیریت محیط سازمانی	اصل ۸- تضمین تعهد به کیفیت	۸-۳-۱ ۸-۲-۶ ۸-۳-۳
۲	شناسایی مناسب ذی‌نفعان	حوزه ۱- مدیریت نظام آماری	اصل ۲- مدیریت ارتباط با کاربران داده‌ها، تأمین‌کنندگان داده‌ها و سایر ذی‌نفعان	۲-۱-۱
۳	پاسخ‌گویی به سئوال‌های کاربران	حوزه ۱- مدیریت نظام آماری	اصل ۲- مدیریت ارتباط با کاربران داده‌ها، تأمین‌کنندگان داده‌ها و سایر ذی‌نفعان	۲-۲-۳
		حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۷- تضمین دسترسی‌پذیری و وضوح	۱۷-۶-۱
۴	تهیه فراداده‌های مربوط به آمارها و محصولات آماری	حوزه ۲- مدیریت محیط سازمانی	اصل ۶- تضمین شفافیت	۶-۱-۲ ۶-۱-۴

شماره محور	محورهای مربوط به نشان اهتمام به کیفیت	حوزه مرتبط در چارچوب کیفیت	اصل مرتبط در چارچوب کیفیت	اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت
۴	تهیه فراداده‌های مربوط به آمارها و محصولات آماری	حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۷- تضمین دسترسی‌پذیری و وضوح	۱۷-۱-۵ ۱۷-۱-۹
		حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۹- مدیریت فراداده‌ها	۱۹-۲-۳
۵	تهیه تقویم انتشار	حوزه ۲- مدیریت محیط سازمانی	اصل ۵- تضمین بی‌طرفی و عینیت	۵-۵-۱ ۵-۵-۳
		حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۶- تضمین به‌هنگام بودن و به موقع بودن	۱۶-۴-۱
		حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۵- تضمین درستی و قابلیت اعتماد	۱۵-۳-۲
۶	انتشار آمارها و محصولات آماری با قالب کارآمد برای استفاده کاربران	حوزه ۴- مدیریت پرونده‌های آماری	اصل ۱۷- تضمین دسترسی‌پذیری و وضوح	۱۷-۳-۲ ۱۷-۱-۳ ۱۷-۲-۳
۷	استفاده از تعاریف استاندارد در تولید آمارهای رسمی	حوزه ۱- مدیریت نظام آماری	اصل ۳- مدیریت استانداردهای آماری	۳-۱-۵ ۳-۱-۷ ۳-۲-۱
۸	تدوین شیوه‌نامه و راهنما برای حفظ محرمانگی آماری در فرایند انتشار	حوزه ۲- مدیریت محیط سازمانی	اصل ۷- تضمین محرمانگی آماری و امنیت داده‌ها	۷-۲-۱

۳- اقدامات لازم جهت اخذ «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»

اقدامات لازم برای دریافت «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» بر اساس نظر «کمیته فنی» و مصوبات «شورای کیفیت» در

دومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷ به شرح زیر به تصویب رسیده است:

- فراگیری اصول و اهداف چارچوب کیفیت (رجوع شود به بخش ۱-۳)
- ارزیابی فرایند تولید آمارهای رسمی توسط متقاضی گواهی‌نامه (خودارزیایی) (رجوع شود به بخش ۲-۳)
- تحقق محورهای مربوط به گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت (رجوع شود به بخش ۳-۳)
- ارسال درخواست رسمی (رجوع شود به بخش ۴-۳)
- بررسی درخواست رسمی توسط دبیرخانه کیفیت (رجوع شود به بخش ۵-۳)
- بررسی درخواست رسمی توسط کمیته فنی (رجوع شود به بخش ۶-۳)
- بررسی گزارش توسط شورای کیفیت (رجوع شود به بخش ۷-۳)
- اعطای گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت (رجوع شود به بخش ۸-۳)

نکته: فرآیند ارزیابی و صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت برای آمارهای مرکز آمار ایران نیز همانند آمارهای سایر دستگاه‌های اجرایی، مطابق مفاد این آیین‌نامه اجرایی است.

۳-۱- فراگیری اصول و اهداف چارچوب کیفیت

اولین گام در راستای پیاده‌سازی چارچوب کیفیت، فراگیری اصول و اهداف چارچوب کیفیت است. از این‌رو در دریافت نشان اهتمام به کیفیت، بر این مساله تأکید شده و به عنوان اولین گام مورد توجه قرار گرفته است. آموزش نمایندگان دستگاه‌های اجرایی توسط دبیرخانه کیفیت انجام می‌شود. هدف از آموزش، معرفی اصل‌های ۱۹ گانه چارچوب کیفیت نظام آماری و نحوه تکمیل و انجام خودارزیابی است. دبیرخانه کیفیت موظف است مطالب و محتوای آموزشی را تهیه و در اختیار ارکان نظام آماری کشور قرار دهد. نمایندگان دستگاه‌های اجرایی که رابطین و کارشناسان کیفیت آن دستگاه هستند، وظیفه دارند مطالب و محتوای آموزشی تهیه شده توسط دبیرخانه کیفیت را در اختیار کارشناسان واحدهای مربوطه قرار دهند. در صورت درخواست دستگاه اجرایی از دبیرخانه کیفیت، جلساتی برای رفع اشکال و ابهامات کارشناسان مربوطه برگزار خواهد شد.

۳-۲- ارزیابی فرآیند تولید آمارهای رسمی توسط متقاضی گواهی‌نامه (خودارزیابی)

خودارزیابی توسط متولی آمارهای رسمی و بر اساس فرم ارائه شده از سوی دبیرخانه کیفیت انجام می‌شود. این فرم تمامی اصل‌ها، الزامات و اجزای چارچوب مدیریت کیفیت را در بردارد. هدف اصلی از انجام خودارزیابی و تکمیل فرم، شناسایی نقاط قوت و نقاط قابل بهبود فعالیت‌های تولید آمارهای رسمی دستگاه اجرایی در انطباق با استانداردها و شیوه‌نامه‌های ارائه شده در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری است. جدول (۳) نمونه‌ای از فرم مورد اشاره را نشان می‌دهد.

در مرحله خودارزیابی، متولی آمارهای رسمی برای هر دسته از فرایندهای یکسان در تولید آمارهای رسمی^۴، فرم مذکور را تکمیل می‌کند. در این فرم، بر اساس امتیازها و با شناسایی نقاط قوت و نقاط قابل بهبود، موارد لازم برای رسیدن به کیفیت مورد انتظار شناسایی می‌شود.

شایان ذکر است تکمیل فرم مربوط به خودارزیابی توسط متولی آمارهای رسمی و ارسال آن به دبیرخانه کیفیت، شرط لازم برای اعطای «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» خواهد بود.

^۴ آن دسته از آمارهای رسمی که فرآیند تولید یکسانی دارند از طریق یک فرم ارزیابی می‌شوند.

جدول ۳- نمونه‌ای از فرم خودارزیابی متولی آمارهای رسمی

حوزه ۱- مدیریت نظام آماری								
اصل ۱: هماهنگی نظام ملی آماری ایران								
هماهنگی فعالیت‌ها بین اعضای نظام ملی آماری ایران برای بهبود و حفظ کیفیت آمارهای رسمی، امری ضروری است.								
ملاحظات	برای حداقل یک کد ۱ در ستون ۳				برای کد ۲ ستون ۳	وضعیت مصداق داشتن:	جزئیات	الزام
	پیشنهاد بهبود	هلت عدم اجرا یا عدم تحقق به صورت کامل	عنوان مستندات مرتبط	انتیاز الزام (عددی بین ۰ تا ۱۰۰)	علت مصداق نداشتن	۱ دارد ۲ ندارد		
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
							۱. نقش هماهنگ کننده مرکز آمار ایران در قانون آمار تعریف شده است.	الزام ۱-۱: قانون آمار
							۲. الزامات آمارهای رسمی و محدوده نظام ملی آمار در قانون آمار مشخص شده است.	مسئولیت‌های اعضای نظام ملی آماری ایران را معین می‌کند و هماهنگی این نظام نیز بخشی از این مسئولیت‌ها محسوب می‌شود. اعضای نظام
							۳. اعضای نظام ملی آمار در اسناد رسمی معرفی شده‌اند.	عضای نظام ملی آماری ایران توسط قانون یا تمهید رسمی مشخص می‌شوند.
							۴. مسئولیت اعضای نظام ملی آمار برای تولید، توسعه و انتشار آمارهای رسمی به وضوح در قوانین و تمهیدات رسمی مربوط مشخص شده است.	

۳-۳- تحقق محورهای مربوط به گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

با توجه به (۸) محور تعیین شده برای صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت، انجام اقدامات و ارائه مستندات مندرج در جدول مربوط به هر محور لازم و ضروری است. در ادامه به بیان محورها، اهداف هر یک، توضیحات مربوطه، مستندات و اقدامات لازم برای هر محور و معیارهای ارزیابی پرداخته می‌شود.

محور ۱- تشکیل کارگروه تخصصی کیفیت آمارهای رسمی سازمان

استقرار چارچوب کیفیت آمارهای رسمی در سازمان متولی آمارهای رسمی نیازمند خواست و حمایت مدیر ارشد سازمان از این موضوع و همکاری و اجرا توسط تمام واحدهای مرتبط است. از این‌رو تشکیل کارگروه تخصصی در سازمان متولی آمارهای رسمی، به منظور تعیین سیاست‌ها، تدوین راه‌کار و ارائه راه حل برای مشکلات، ابلاغ شیوه‌نامه‌ها و پیگیری اجرا لازم است.

هدف: تشکیل کارگروه تخصصی در دستگاه اجرایی به منظور اجرای وظایف مربوط به ارتقای کیفیت آمارها

توضیحات: —

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۱-۳-۸ و ۶-۲-۸ و ۳-۳-۸

معیار ارزیابی	اقدامات
<p>ارائه تمام مستندات زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> - احکام صادر شده - شرح وظایف و اختیارات - اعضای کارگروه - اولین صورتجلسه کارگروه تخصصی کیفیت سازمان آماری 	<ul style="list-style-type: none"> - تشکیل کارگروه با مسئولیت بالاترین مقام سازمان - تعیین اعضا از بین واحدهای مرتبط با پیاده‌سازی چارچوب کیفیت و صدور احکام با امضای بالاترین مقام سازمان - تعیین شرح وظایف و اختیارات اعضای کارگروه و ابلاغ آن از سوی بالاترین مقام سازمان. - برگزاری منظم جلسات کارگروه تخصصی <p>از وظایف این کارگروه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ سیاست‌گذاری در زمینه شیوه ارزیابی و بهبود کیفیت آمارهای سازمان ✓ تهیه و تنظیم آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مورد نیاز برای آمارهای سازمان استقرار و پیاده‌سازی چارچوب کیفیت ✓ بررسی و ارزیابی مستندات آمارهای رسمی مرتبط ✓ ارائه راه‌کار و برنامه برای حل مشکلات در راستای دستیابی به نشان کیفیت ✓ ارسال مستندات و مدارک مورد تأیید برای دریافت نشان اهتمام به دبیرخانه کمیته آمار بخشی مربوطه، به منظور ارسال به دبیرخانه کیفیت ✓ تهیه گزارش سالانه از اقدامات انجام شده و ارائه به دبیرخانه کمیته آمار بخشی مرتبط ✓ نظارت بر اجرای مصوبات

نکته

از آنجا که تشکیل کارگروه با مسئولیت بالاترین مقام سازمان زمان‌بر است، از این‌رو دستگاه‌های اجرایی متولی تولید آمارهای رسمی که در سال ۱۴۰۰ درخواست دریافت گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت را می‌دهند، لزومی به ارائه این مستند ندارند. برای این آمارها، اجرای این اقدام در فعالیت تمدید گواهی‌نامه اهتمام منظور خواهد شد.

محور ۲- شناسایی مناسب ذی‌نفعان

شناسایی ذی‌نفعان و حفظ ارتباط مناسب با آن‌ها باعث می‌شود که کیفیت آمارها از ابعاد مختلف افزایش یابد. نظرات کاربران به‌عنوان ذی‌نفعان عمده آمارها در ارزیابی کیفیت آمارهای تولید شده بسیار اهمیت دارد. تعامل خوب با تأمین‌کنندگان داده‌ها که بخش دیگری از ذی‌نفعان هستند، موجب دریافت داده‌های درست، به موقع و به‌هنگام می‌شود. بازخوردهای دریافتی مناسب از کاربران و نیازهای اعلام شده آن‌ها، زمینه بحث و رایزنی با تأمین‌کننده مالی که بخش دیگری از ذی‌نفعان را تشکیل می‌دهد، فراهم می‌سازد. از این‌رو شناسایی دقیق ذی‌نفعان، گام نخست در ارزیابی کیفیت آمارها است.

هدف: شناسایی ذی‌نفعان در آمارهای رسمی شامل تأمین‌کنندگان داده‌ها، کاربران داده‌ها و تأمین‌کنندگان منابع مالی

توضیحات: ذی‌نفع^۵، شخص حقیقی یا حقوقی که در حوزه آمارهای رسمی به‌گونه‌ای تأثیرگذار است یا تحت تأثیر قرار می‌گیرد. ذی‌نفعان طیف گسترده‌ای از افراد حقیقی و حقوقی را تشکیل می‌دهند، شامل کاربران (سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان، محققان، عموم مردم و ...)، تأمین‌کننده داده (شامل پاسخگویان سازمان‌های ارائه دهنده داده‌های ثبتی و ...)، تأمین‌کننده مالی و ... است.

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۱-۱-۲

معیار ارزیابی	اقدامات
ارائه هر ۲ جدول ذکر شده	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی دقیق ذی‌نفعان به تفکیک کاربران، تأمین‌کنندگان داده‌ها و تأمین‌کننده مالی (نمونه: پیوست ۲) - تعیین تأمین‌کننده داده‌ها به تفکیک عناوین آمارهای رسمی. در این جدول عنوان داده یا اطلاع درخواستی و تواتر دریافت نیز باید مشخص شود. (جدول ۴) (نمونه: پیوست ۳)

جدول ۴- تأمین‌کننده داده‌ها به تفکیک عناوین آمارهای رسمی

عنوان	عنوان		عنوان		عنوان تأمین‌کننده داده
	آمار رسمی ۲		آمار رسمی ۱		
آمار رسمی ...	اطلاع مورد نیاز	تواتر	اطلاع مورد نیاز	تواتر	
					عنوان تأمین‌کننده داده ۱
					عنوان تأمین‌کننده داده ۲
					عنوان تأمین‌کننده داده ...

^۵ Stakeholder

محور ۳- پاسخ‌گویی به سئوال‌های کاربران

برای استفاده صحیح و مناسب از آمارهای تولید شده، کاربران باید بتوانند درک روشن و واضحی از مفاهیم و روش‌های مرتبط با تولید آمارها پیدا کنند. در صورت وجود ابهام یا سئوال، آن‌ها باید بتوانند پاسخ خود را به صورت مناسب و به موقع دریافت نمایند. بنابراین لازم است متولی آمارهای رسمی، ساز و کارهای لازم را برای پاسخ‌دهی مناسب فراهم نمایند.

هدف: ایجاد ساز و کارهایی برای پاسخ به موقع و مناسب به سئوال‌های کاربران درباره دسترسی به داده‌ها، رفع ابهام درباره فراداده‌ها، مفاهیم یا روش‌های آماری به کار رفته

توضیحات: کاربر؟، گیرنده اطلاعات آماری است که آن را به دانش مورد نیاز برای تصمیم‌گیری یا پژوهش تبدیل می‌کند. کاربران طیف وسیعی را شامل می‌شود که می‌توان دولت، مجلس، دستگاه‌های اجرایی، تصمیم‌سازان، تصمیم‌گیران، کسب و کارها و پژوهشگران را نام برد.

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۳-۲ و ۱-۶-۱۷

معیار ارزیابی	اقدامات
- وجود آدرس پست الکترونیکی ویژه واحد آمار و تلفن مستقیم آن در یکی از قسمت‌های ذکر شده و ارائه‌ی لینک مربوطه	- درج آدرس پست الکترونیکی و تلفن مستقیم ویژه واحد آمار، در یکی از قسمت‌های زیر: ✓ صفحه ارتباط با ما ✓ صفحه معرفی واحد متولی تولید آمار ✓ صفحه مربوط به آمار و اطلاعات

محور ۴- تهیه فراداده‌های^۷ مربوط به آمارها و محصولات آماری	
<p>ارائه فراداده‌ی آماری به همراه داده‌ها و آمارها به کاربران کمک می‌کند تا درک بهتری از آمار تولید شده پیدا کنند و بهتر بتوانند از آمارها استفاده کنند.</p> <p>هدف: ارائه فراداده‌ی آماری به همراه داده‌ها و آمارها برای استفاده بهتر از داده‌ها</p>	
<p>توضیحات: طبق تعاریف استاندارد مرکز آمار ایران، فراداده‌ها، هرگونه توضیح یا توصیف در مورد داده‌های مورد نظر است. فراداده‌ها طیف وسیعی از اطلاعات را در بر می‌گیرند که با توجه به نوع ذی‌نفعان، نحوه ارائه و دسترسی به آن‌ها متفاوت است. به عنوان مثال کاربران آمارها برای استفاده مناسب از آمارها و داده‌ها به اطلاعاتی نظیر تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی، زمان آماری، واحد اندازه‌گیری، اصلاحات و تجدیدنظرهای انجام شده در آمارها نیاز دارند، حال آن‌که مدیر واحد آمار به منظور تصمیم‌گیری برای برنامه‌ریزی تولید آمار به اطلاعاتی نظیر نیازهای کاربران و ذی‌نفعان در سطح ملی و بین‌المللی، تأمین‌کنندگان و منابع داده‌ها، هزینه‌ها و درآمدها نیاز دارد.</p> <p>برای صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت، لازم است اطلاعاتی همراه با آمارها در اختیار کاربران قرار گیرد. اطلاعات مورد نیاز و نحوه ارائه آن‌ها در این بخش ارائه می‌شود.</p>	
<p>اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۲-۱-۶ و ۴-۱-۶ و ۵-۱-۱۷ و ۹-۱-۱۷ و ۳-۲-۱۹</p>	
معیار ارزیابی	اقدامات
<p>وجود فراداده طبق الزامات درخواست شده در نشریات و جداول آماری</p>	<p>فراداده‌های لازم برای ارائه به کاربران</p> <ul style="list-style-type: none"> - تعاریف و مفاهیم - عنوان و شماره ویرایش طبقه‌بندی به کار رفته - فرمول‌های مورد استفاده برای محاسبه متغیر - واحد اندازه‌گیری - منبع/مأخذ جدول آماری به صورت: نام سازمان، واحد مربوطه (مانند: مرکز آمار ایران، دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری) - تواتر تولید آمار (سالانه، فصلی، ماهانه و ...) - در صورتی که آمار به صورت مقدماتی و نهایی تولید می‌شود، مقدماتی یا نهایی بودن آن در متن و جداول مشخص باشد. - زمان مرجع (زمان آماری) - تغییرات انجام شده در روش‌شناسی تولید آمار (منظور از روش‌شناسی در این سند، تحلیل نظری و سیستماتیک روش‌های طراحی، جمع‌آوری، پردازش، استخراج و انتشار داده‌ها است) - در صورت اجرای طرح آمارگیری، موارد زیر درج شود: <p style="text-align: right;">✓ ضرورت و سابقه اجرای طرح آمارگیری</p>

^۷ metadata

- ✓ جامعه هدف
- ✓ چارچوب آمارگیری
- ✓ روش نمونه‌گیری
- ✓ تعداد نمونه
- ✓ روش جمع‌آوری داده‌ها

نحوه اعلام فراداده‌ها

الف) نشریه‌ها

- ✓ موضوعات کلی مانند تعاریف، طبقه‌بندی، فرمول‌ها، تواتر تولید، اطلاعات چارچوب و روش نمونه‌گیری در مقدمه نشریه یا در مقدمه هر بخش ارائه شود.
- ✓ فراداده مربوط به هر آمار، در جدول مرتبط مشخص شود. به عنوان نمونه، واحد اندازه‌گیری و زمان آماری در عنوان جدول، اطلاعاتی نظیر مأخذ جدول در پایین جدول و مقدماتی یا نهایی بودن آمار، با علامتی (مانند *) در کنار آمار مربوطه مشخص و در زیر نویس جدول توضیح داده شود.

ب) جداول آماری

در صورت وجود چند جدول در یک فایل، می‌توان یک sheet اضافه برای موارد کلی اختصاص داده و توضیحات در آنجا درج شود. فراداده هر جدول مانند بند قبل، در عنوان یا زیرنویس جدول قرار گیرد.

محور ۵- تهیه تقویم انتشار

وجود تقویم انتشار به کاربران کمک می‌کند تا از آمارها و محصولات آماری تولید شده توسط دستگاه اجرایی و زمان انتشار آن‌ها اطلاع پیدا کنند. ارایه تقویم انتشار بر شفافیت دستگاه اجرایی نیز تأثیرگذار است.

هدف: اطلاع‌رسانی به کاربران درباره محصولات آماری و زمان انتشار آن‌ها

توضیحات: تقویم انتشار، سندی برای ارائه زمان انتشار محصولات آماری توسط سازمان آماری است.

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۱-۵-۵ و ۳-۵-۵ و ۱-۴-۱۶ و ۲-۳-۱۵

معیار ارزیابی	اقدامات
<p>وجود تقویم انتشار با ویژگی‌های اعلام شده در وبگاه سازمان آماری</p>	<p>تنظیم تقویم انتشار با ویژگی‌های زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهیه تقویم انتشار حاوی زمان انتشار آمارهای مقدماتی، نهایی و محصولات آماری مرتبط با آمار رسمی (نمونه‌هایی از تقویم انتشار در پیوست‌های ۵ و ۶ ارائه شده است). - بارگذاری تقویم انتشار یا ایجاد لینک مربوط به آن در صفحه پربازدید سازمان - یکسان بودن عنوان ذکر شده در تقویم انتشار و عنوان به کار رفته برای ارائه‌ی آمار و محصولات آماری. - اطلاع‌رسانی علت تغییر تاریخ انتشار در صورت وقوع و تاریخ جدید انتشار - قابل درک و خوانا بودن محتوای تقویم - امکان پذیر بودن دانلود تقویم

محور ۶- انتشار آمارها و محصولات آماری با قالب کارآمد برای استفاده کاربران

به منظور تسهیل و تسریع در به‌کارگیری آمارها و محصولات آماری باید آمارها و محصولات آماری با قالب‌های مناسب ارائه و منتشر شوند.

هدف: ارائه داده‌ها و اطلاعات با قالب کارآمد و کاربر پسند برای استفاده آسان کاربران

توضیحات: _

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۱۷-۳-۲ و ۱۷-۱-۳ و ۱۷-۲-۳

معیار ارزیابی	اقدامات
ارائه محصول آماری در قالب درخواستی	<ul style="list-style-type: none"> - اعلام عناوین آمارهای رسمی مورد ارزیابی، قالب و نحوه انتشار و اطلاع‌رسانی (تکمیل جدول ۵) (نمونه: پیوست ۷) - فایل محصولات آماری در قالب‌های pdf به همراه فایل اکسل جداول آماری به‌کار رفته ارائه شوند. - جداول آماری در قالب فایل اکسل ارائه شود.

جدول ۵- عنوان آمار رسمی و نحوه اطلاع‌رسانی آنها

عنوان آمارهای رسمی	محصول آماری مرتبط	قالب	نحوه دسترسی

محور ۷- استفاده از تعاریف استاندارد در تولید آمارهای رسمی	
<p>استانداردسازی تعاریف و مفاهیم متغیرهای آمارهای رسمی و به‌کارگیری آن‌ها در فرآیند تولید آمار، موجب مقایسه‌پذیری آمارها در سطح ملی و بین‌المللی خواهد شد.</p> <p>هدف: افزایش مقایسه‌پذیری آمارها</p>	
<p>توضیحات: منظور از تعریف استاندارد، تعریفی است که با مشارکت متولی تولید آمارهای رسمی و سایر دستگاه‌های اجرایی، توسط مرکز آمار ایران به عنوان استاندارد شناخته شده است.</p>	
<p>اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۳-۱-۲، ۳-۱-۳، ۳-۱-۵، ۳-۱-۷</p>	
معیار ارزیابی	اقدامات
<p>- انجام همکاری‌های لازم با گروه استانداردسازی تعاریف و مفاهیم در مرکز آمار ایران برای استاندارد نمودن تعاریف آمارهای رسمی مورد درخواست برای دریافت گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت (بر اساس فرآیند تعریف شده مرکز آمار ایران)^۴</p> <p>- مطابقت کامل تعاریف ارسالی دستگاه اجرایی با تعاریف استاندارد مرکز آمار ایران (برای بررسی این موضوع، ارائه حداقل یکی از مستندات ذکر شده در قسمت اقدامات، الزامی است)</p>	<p>- مشارکت در استانداردسازی تعاریف مرتبط با آمارهای رسمی از طریق ارائه تعاریف استاندارد به مرکز آمار ایران، پاسخدهی مناسب به مسئولین استانداردسازی تعاریف در مرکز آمار ایران و شرکت در جلسات (در صورت لزوم)</p> <p>- به‌کارگیری تعاریف و مفاهیم استاندارد در فرآیند تولید آمارهای رسمی مستند قابل ارائه توسط متولی آمارهای رسمی در این محور، یکی از موارد ذیل می‌باشد:</p> <p>✓ شناسنامه آمار رسمی</p> <p>✓ نشریه (چاپی یا الکترونیکی) حاوی آمار رسمی و تعاریف به‌کار رفته مانند ماهنامه، فصلنامه و سالنامه</p> <p>✓ نشریه دستگاه اجرایی شامل تعاریف و مفاهیم مورد استفاده در تولید آمارها</p> <p>✓ ارائه تعاریف آمارهای رسمی در یک فایل</p>

^۴ یکی از مراحل تکمیل استانداردسازی تعاریف و مفاهیم آماری، امضای فرم‌های تأییدیه تعاریف نهایی شده است که اخیراً به صورت تأیید الکترونیکی انجام می‌شود. از این‌رو در حال حاضر، همکاری دستگاه اجرایی بر اساس انجام تأییدیه الکترونیکی در «سامانه ملی تعاریف و مفاهیم آماری» به آدرس <https://statdef.sci.org.ir/> مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. مسلماً در صورت تغییر این روش، نحوه ارزیابی این محور نیز تغییر خواهد داشت.

محور ۸- تدوین شیوه‌نامه و راهنما برای حفظ محرمانگی آماری در فرایند انتشار

وجود شیوه‌نامه و ساز و کارهایی برای حفظ محرمانگی در مرحله انتشار، باعث اعتماد تأمین‌کنندگان داده‌ها و افزایش همکاری آن‌ها است. در گام اول باید شیوه‌نامه مدون تدوین شده و روش‌های حفظ و کنترل داده‌ها و اطلاعات تشریح شود.

هدف: ایجاد ساز و کارهایی برای حفظ محرمانگی در مرحله انتشار داده‌ها

توضیحات: طبق تعاریف استاندارد مرکز آمار ایران، محرمانگی آمار^۹، محافظت از داده‌ها یا اطلاعات مربوط به هر واحد آماری در مقابل افشای غیرمجاز آن‌ها که مصادیق و محدوده آن بر اساس قوانین و مقررات مربوط تعیین می‌شود.

اجزای مرتبط در چارچوب کیفیت آمارهای رسمی: ۱-۲-۷

معیار ارزیابی	اقدامات
<p>ارائه سند نحوه حفظ محرمانگی آمارها در محصولات و جداول آماری (سند می‌تواند شیوه‌نامه یا توضیح ساز و کار مورد استفاده باشد)</p>	<p>موضوع حفظ محرمانگی و محرمانه نگه داشتن اطلاعات شخصی واحدهای آماری (حقیقی و حقوقی) باید در تمام مراحل تولید آمارهای رسمی، شامل جمع‌آوری، پردازش، ارزیابی، تحلیل و انتشار داده‌ها مورد توجه قرار گیرد. برای ارزیابی این محور در سطح اعطای نشان اهتمام، موضوع حفظ محرمانگی در مرحله انتشار مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. از این رو اقدام لازم در این مرحله شامل مورد زیر است:</p> <p>- تهیه شیوه‌نامه یا ارائه ساز و کار در زمینه حفظ محرمانگی آمارها در ارائه و انتشار محصولات و جداول آماری</p>

^۹ Statistical Confidentiality

۳-۴- ارسال درخواست رسمی

چنانچه متولی آمارهای رسمی از انطباق وضع موجود خود با مستندات مورد نیاز جهت اخذ گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت (رجوع شود به بخش‌های ۲-۳ و ۳-۳) اطمینان داشته باشد، می‌تواند درخواست رسمی خود مبنی بر اخذ «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» را به همراه مستندات مورد نیاز و معرفی نماینده تام‌الاختیار و مطلع به دبیرخانه کمیته آمارهای بخشی خود ارسال نماید. به عبارتی، درخواست باید از سوی دبیرخانه کمیته آمار بخشی برای دبیرخانه کیفیت ارسال شود. شایان ذکر است دبیرخانه کمیته آمارهای بخشی، قبل از ارسال درخواست، باید مستندات و اقدامات ارسالی را بررسی نموده و در صورت کامل بودن، آن را برای دبیرخانه کیفیت ارسال نماید.

۳-۵- بررسی درخواست رسمی توسط دبیرخانه کیفیت

دبیرخانه کیفیت پس از دریافت مستندات، آن‌ها را از نظر کامل بودن بررسی کرده و در صورت نداشتن مشکل، برای بررسی به کمیته فنی ارسال می‌کند. در خواست‌های ناقص، همراه با دلایل، به سازمان متقاضی بازگشت داده می‌شود تا نسبت به اصلاح آن‌ها اقدام نماید. رونوشت مکاتبات، برای دبیرخانه کمیته آمار بخشی ارسال می‌شود.

۳-۶- بررسی درخواست رسمی توسط کمیته فنی

رئیس کمیته فنی، با توجه به تعداد درخواست‌ها و وظایف دستگاه اجرایی متقاضی، مستندات را در اختیار کارگروه یا کارگروه‌هایی متشکل از اعضای کمیته قرار می‌دهد. این کارگروه (یا کارگروه‌ها) موظف است مستندات را با دقت بررسی کرده و نظر کارشناسی خود را مبنی بر کامل بودن مستندات و تأیید دریافت نشان اهتمام اعلام نماید. در حین بررسی مستندات، افراد مذکور موظف هستند برای دریافت اطلاعات بیش‌تر یا روشن شدن ابهامات، با نماینده معرفی شده از سوی متولی آمارهای رسمی در تعامل باشند. از بین اعضای کارگروه، یک نفر، مسئولیت تعامل با متقاضی و جمع‌بندی گزارش را برعهده خواهد داشت. در این گزارش باید به مستندات ناقص (در صورت وجود) و میزان اهمیت آن‌ها برای دریافت نشان اهتمام پرداخته شود. گزارش بررسی مدارک مربوط به نشان «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» باید حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از دریافت مدارک توسط کارگروه، تهیه و به کمیته فنی ارسال شود. گزارش نتایج بررسی‌های کارگروه در اختیار کمیته فنی قرار می‌گیرد. دبیر کمیته فنی موظف است، گزارش تهیه شده و مستندات مربوط را یک هفته قبل از برگزاری جلسه به همراه دعوت‌نامه برای اعضا ارسال نماید. اعضای کمیته فنی ملزم به بررسی گزارش ارسالی هستند. به‌منظور بررسی گزارش کارگروه، در صورت نیاز، از نماینده سازمان متقاضی نشان کیفیت برای حضور در جلسه دعوت به‌عمل می‌آید.

مدت زمان بررسی و اعلام نظر نهایی کمیته فنی کیفیت پس از دریافت نظرات کارگروه، برای نشان «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» حداکثر دو هفته است.

پس از نهایی شدن گزارش در کمیته فنی، در صورتی که اعطای نشان، مورد تأیید کمیته باشد، گزارش مذکور از سوی دبیرخانه کیفیت برای شورای کیفیت ارسال می‌شود. در صورتی که کمیته فنی تشخیص دهد که مستندات کافی نبوده و اصلاحاتی مورد نیاز است، گزارش مذکور برای اعمال اصلاحات از طریق دبیرخانه کیفیت به سازمان اجرایی متقاضی و رونوشت آن به دبیرخانه کمیته آمارهای بخشی ارسال می‌شود.

۳-۷- بررسی گزارش توسط شورای کیفیت

پس از تأیید مستندات و اعلام موافقت کمیته فنی، گزارش مذکور برای اعضای شورای کیفیت ارسال می‌شود. ارسال گزارش یک هفته قبل از برگزاری جلسه به همراه دعوت‌نامه خواهد بود. در صورتی که گزارش مورد تأیید شورا باشد، نشان اهتمام به کیفیت، مورد تصویب شورای کیفیت قرار خواهد گرفت. در صورتی که از نظر شورا، مستندات کامل نباشد، دبیرخانه کیفیت موارد ناقص و اصلاحات مورد نیاز برای اعمال را به سازمان متقاضی اعلام و رونوشت آن را به دبیرخانه کمیته آمارهای بخشی برای اطلاع ارسال می‌کند.

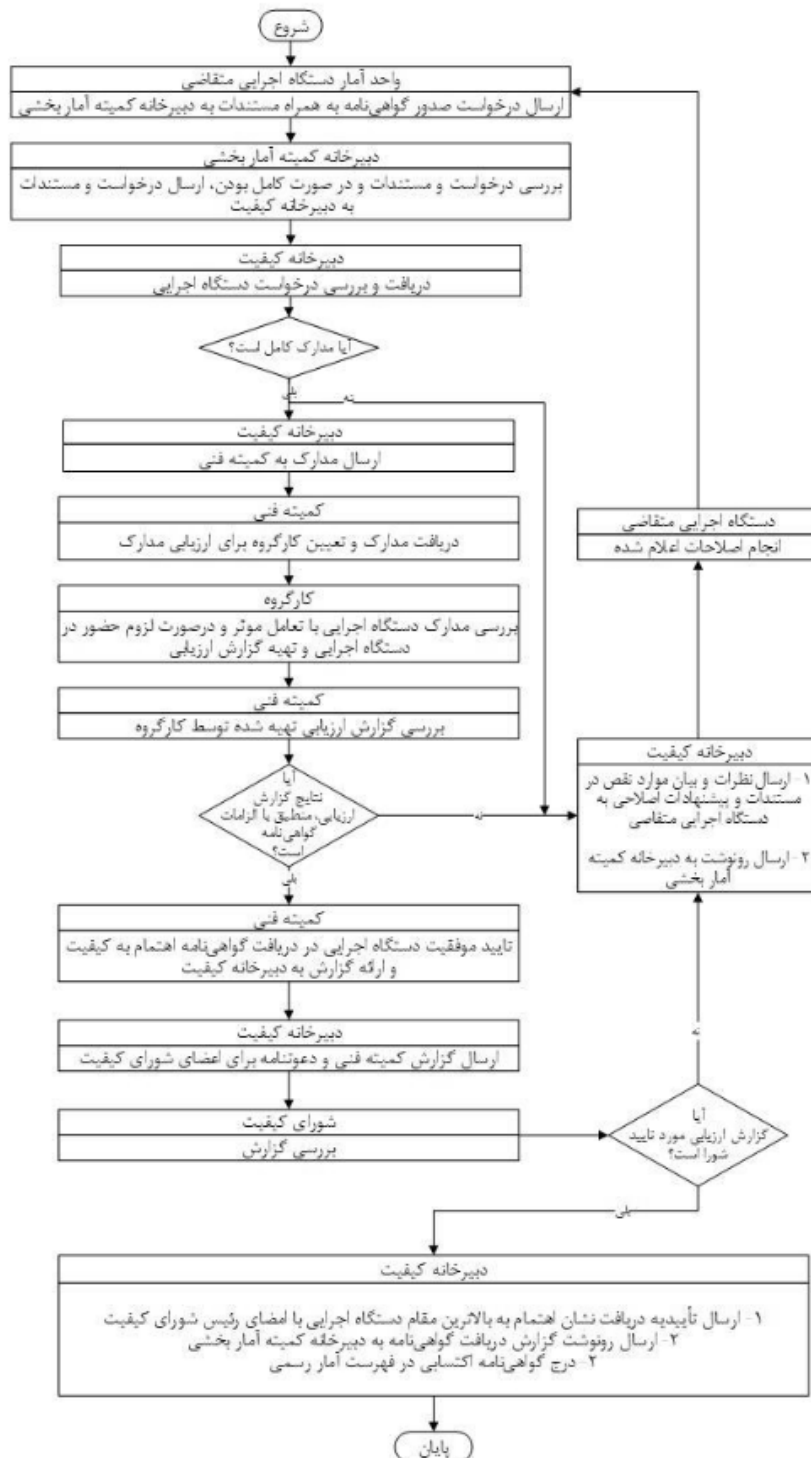
۳-۸- اعطای گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

«گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت» با امضای رئیس مرکز آمار ایران و رئیس شورای کیفیت صادر و برای رئیس سازمان متقاضی ارسال می‌شود. رونوشت تأییدیه گواهی‌نامه برای دبیرخانه کمیته آمارهای بخشی جهت اطلاع ارسال می‌شود. پس از صدور «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»، دبیرخانه کیفیت اقدامات لازم برای اطلاع‌رسانی نشان اعطا شده را در درگاه ملی آمار در کنار فهرست آمارهای رسمی انجام خواهد داد.

۴- تمدید گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

در این آیین‌نامه اجرایی تنها به شرایط و ضوابط صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت پرداخته شده است. شرایط و ضوابط مربوط به «تمدید گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»، متعاقباً در آیین‌نامه اجرایی مجزایی ارائه خواهد شد.

۵- گردش کار در فرآیند اعطای «گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت»

۶- مستندات مورد نیاز برای دریافت نشان اهتمام به کیفیت در یک نگاه

مستندات مورد نیاز	
ارسال فایل اکسل خودارزیابی (۱۹ اصل چارچوب کیفیت)	
ارسال درخواست رسمی به همراه معرفی نماینده و فهرست آمارهای رسمی مورد درخواست جهت صدور گواهی‌نامه	
ارسال احکام صادر شده	تشکیل کارگروه تخصصی کیفیت آمارهای رسمی سازمان (محور ۱)
ارسال شرح وظایف و اختیارات اعضای کارگروه	
ارسال اولین صورتجلسه کارگروه تخصصی کیفیت سازمان آماری	
شناسایی دقیق ذی‌نفعان به تفکیک کاربران، تأمین‌کنندگان داده‌ها و تأمین‌کننده مالی (مانند پیوست ۲ آیین‌نامه اجرایی)	شناسایی مناسب ذی‌نفعان (محور ۲)
ارائه تأمین‌کننده داده‌ها به تفکیک عناوین آمارهای رسمی (ارسال جدول ۴ آیین‌نامه اجرایی)	
لینک مربوط به درج آدرس پست الکترونیکی ویژه واحد آمار و تلفن مستقیم آن	پاسخ‌گویی به سئوال‌های کاربران (محور ۳)
وجود فراداده‌های عنوان شده در محور در محصولات آماری و جداول آماری	تهیه فراداده‌های مربوط به آمارها و محصولات آماری (محور ۴)
لینک مربوط به درج تقویم انتشار براساس شرایط اعلام شده در محور	تهیه تقویم انتشار (محور ۵)
اعلام عناوین آمارهای رسمی مورد ارزیابی، قالب و نحوه انتشار و اطلاع‌رسانی (ارسال جدول ۵ آیین‌نامه اجرایی)	انتشار آمارها و محصولات آماری با قالب کارآمد برای استفاده کاربران (محور ۶)
ارائه فایل محصولات آماری در قالب‌های pdf به همراه فایل اکسل جداول آماری به کار رفته	
ارائه جداول آماری در قالب فایل اکسل	
انجام همکاری‌های لازم با گروه استانداردسازی تعاریف و مفاهیم در مرکز آمار ایران برای استاندارد نمودن تعاریف آمارهای رسمی مورد درخواست برای دریافت گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت (بر اساس فرایند تعریف شده مرکز آمار ایران)	استفاده از تعاریف استاندارد در تولید آمارهای رسمی (محور ۷)
ارسال تعاریف مورد استفاده در تولید آمار رسمی در قالب یکی از مستندات ذکر شده در ستون اقدامات محور	
ارائه سند نحوه حفظ محرمانگی آمارها در محصولات و جداول آماری (سند می‌تواند شیوه‌نامه یا توضیح ساز و کار مورد استفاده باشد)	تدوین شیوه‌نامه و راهنما برای حفظ محرمانگی آماری در فرایند انتشار (محور ۸)

۷- پیوست

پیوست ۱- اجزای چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی مرتبط با گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت

عنوان	شماره جزء	محور مرتبط
مدیر کیفیت، کمیته کیفیت، واحد یا گروهی از مشاوران، مسئولیت مدیریت کیفیت را بر عهده دارند.	۸-۳-۱	تشکیل کارگروه
سازمان آماری از چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی به‌عنوان مبنایی برای ارزیابی منظم کیفیت (خود ارزیابی و سایر ارزیابی‌ها) استفاده می‌کند.	۸-۲-۶	تخصصی کیفیت آمارهای رسمی
مسائل مربوط به کیفیت به‌طور منظم با مدیریت مورد بحث قرار می‌گیرد (به‌طور مثال در جلسه سالانه بررسی کیفیت)	۸-۳-۳	سازمان
سازمان آماری، همه ذی‌نفعان در حوزه آماری مربوط به خود را به وضوح می‌شناسد.	۲-۱-۱	شناسایی مناسب ذی‌نفعان
گزارش‌های دوره‌ای در مورد انطباق با استانداردهای بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی توسط مرکز آمار ایران تهیه می‌شود.	۲-۲-۳	پاسخ‌گویی به
واحد شناخته‌شده‌ی خدمات پشتیبانی از کاربران، به‌منظور کمک فوری به کاربران برای دسترسی و تفسیر داده‌ها در دسترس است.	۱۷-۶-۱	سؤال‌های کاربران
اطلاعات در مورد منابع داده، مفاهیم و روش‌های آماری مورد استفاده برای تولید، توسعه و انتشار آمارهای رسمی در دسترس عموم قرار دارد.	۶-۱-۲	
تغییرات عمده در روش‌شناسی، منابع داده یا روش‌های آماری از قبل اطلاع‌رسانی شده است.	۶-۱-۴	تهیه فراداده‌های مربوط به آمارها و محصولات آماری
مستندات روش‌شناسی به‌روز (در مورد مفاهیم، محدوده، طبقه‌بندی‌ها، منابع داده‌ها، روش‌های جمع‌آوری و فنون آماری)، همچنین گزارش‌های کیفیت و برنامه کاری سازمان آماری در دسترس عموم قرار می‌گیرند.	۱۷-۱-۵	
فراداده‌های لازم برای فهم و استفاده از آمارها به همراه آن‌ها منتشر می‌شوند.	۱۷-۱-۹	
فراداده‌ها هم‌زمان با داده‌ها و آمارهایشان در دسترس قرار داده می‌شوند.	۱۹-۲-۳	
تقویم انتشار عمومی و با دسترسی آسان، حاوی اطلاعاتی در مورد زمان‌بندی انتشار طی ۱۲ ماه آینده وجود دارد.	۵-۵-۱	
هر گونه تغییر در تقویم انتشار، از قبل اعلام شده و دلایل آن‌ها توضیح داده می‌شود.	۵-۵-۳	
به موقع بودن یا نرخ به‌موقع بودن (یعنی، نرخ آمارهای به‌موقع منتشر شده) بر اساس آنچه که در تقویم انتشار ثبت شده است، اندازه‌گیری می‌شود. درج زمان انتشار آمار مورد نظر در تقویم انتشار باید حداقل ۳ ماه قبل از انتشار آمار مربوط باشد.	۱۶-۴-۱	تهیه تقویم انتشار
داده‌ها و آمارهای اولیه و تجدیدنظر شده به وضوح قابل تشخیص هستند.	۱۵-۳-۲	

عنوان	شماره	محور مرتبط
	جزء	
کاربران می‌توانند داده‌ها را از پایگاه‌های داده‌های آماری توسط رابط‌های (interfaces) عمومی، در مناسب‌ترین و معمولی‌ترین فرمت‌ها (html, xls) و CSV (غیره) استخراج کنند.	۱۷-۳-۲	انتشار آمارها و محصولات آماری با قالب کارآمد برای استفاده کاربران
آمارهای منتشر شده برای استفاده رایگان و باز نشر در دسترس قرار می‌گیرند، ضمن آن‌که مسئول تولیدکننده آمار مشخص می‌شود.	۱۷-۱-۳	
آمار رسمی معمولاً رایگان بوده و برای همه قابل دسترس است، اما آمارهایی که باید براساس درخواست ارائه شوند [آمارهای سفارشی]، ممکن است شامل هزینه‌هایی باشد (هزینه‌های مربوط به کار اضافی مورد نیاز برای تولید آن‌ها). قیمت‌گذاری درخواست‌های خاص [سفارشی]، بر اساس اصول و ضوابط کاملاً شفاف انجام می‌شود.	۱۷-۲-۳	
در فرایند تدوین، توسعه و تأیید استانداردهای آماری، تولیدکنندگان آمار، تأمین‌کنندگان داده و کاربران اصلی دخیل هستند.	۳-۱-۵	استفاده از تعاریف استاندارد در تولید آمارهای رسمی
سازمان‌های آماری از چارچوب‌های مفهومی از قبیل نظام حساب‌های ملی استفاده می‌کنند که مبنایی برای یکسان‌سازی اطلاعات آماری است.	۳-۱-۷	
مرکز آمار ایران میزان استفاده از استانداردهای آماری توسط ارائه‌دهندگان داده‌ها و تولیدکنندگان آمار رسمی را نظارت می‌کند.	۳-۲-۱	
راهنماها و دستورالعمل‌های مربوط به حفظ محرمانگی آماری در تمام فرآیند کسب و کار آماری، به تمام کارکنان سازمان‌های آماری ارائه می‌شود.	۷-۲-۱	تدوین شیوه‌نامه و راهنما برای حفظ محرمانگی آماری در فرایند انتشار

پیوست ۲- فهرست ذی‌نفعان رشد اقتصادی، مرکز آمار ایران

تأمین کنندگان مالی	تأمین کنندگان داده‌ها	کاربران
دولت	✓ مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها	✓ مقامات ارشد دولتی
	✓ مرکز آمار ایران - دفتر صنعت، معدن و زیربنایی	✓ هیات دولت
	✓ مرکز آمار ایران - دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری	✓ مجلس
	✓ وزارت جهاد کشاورزی	✓ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
	✓ وزارت نفت	✓ استان‌ها
	✓ وزارت صنعت، معدن و تجارت	✓ استانداری‌ها
	✓ وزارت نیرو	✓ رسانه
	✓ شرکت مهندسی آب و فاضلاب	✓ پژوهشگران و دانشجویان
	✓ شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران	✓ سازمان‌های بین‌المللی
	✓ سازمان هواپیمایی کشوری	
	✓ سازمان راهداری	
	✓ سازمان بنادر و دریانوردی	
	✓ راه آهن ج.ا.ا.	
	✓ شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	
	✓ بانک مرکزی ج.ا.ا.	
	✓ بیمه مرکزی	
	✓ وزارت امور اقتصادی و دارایی	
	✓ گمرک ج.ا.ا.	

پیوست ۳ - تأمین‌کننده داده‌ها به تفکیک عناوین آمارهای رسمی، نرخ رشد اقتصادی، مرکز آمار ایران

تواتر	داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز	تأمین‌کننده داده‌ها
فصلی	نتایج طرح آمارگیری از قیمت محصولات کشاورزی	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
فصلی	مقادیر فصلی محصولات کشاورزی و شیلات	وزارت جهاد کشاورزی
ماهانه	مقدار و قیمت صادرات و فروش داخلی نفت خام و گاز طبیعی	وزارت نفت
فصلی	نتایج طرح آمارگیری از قیمت تولید کننده و مقدار تولید محصولات معدنی	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
فصلی	نتایج طرح آمارگیری از قیمت تولید کننده و مقدار تولید محصولات صنعتی	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
ماهانه	مقدار تولید محصولات منتخب صنعتی	وزارت صنعت، معدن و تجارت - دفتر آمار و فرآوری داده‌ها
ماهانه	اطلاعات مقدار تولید پالایشگاه‌ها	وزارت نفت
ماهانه	مقدار و ارزش فروش برق به تفکیک زیر بخش‌ها و صادرات و واردات برق	وزارت نیرو
ماهانه	حجم فروش آب و متوسط تعرفه	شرکت مهندسی آب و فاضلاب
فصلی	تعداد پروانه‌های ساختمانی صادر شده در مناطق شهری	مرکز آمار ایران - دفتر صنعت، معدن و زیربنایی
فصلی	ساعات کار شاغلین بخش ساختمان	مرکز آمار ایران - دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری
فصلی	مقدار و کارمزد نفت خام و فرآورده نفتی حمل شده	شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران
ماهانه	تعداد مسافر جابجا شده در پروازهای داخلی و خارجی	سازمان هواپیمایی کشوری
ماهانه	تعداد مسافر و مقدار حمل بار	سازمان راهداری
ماهانه	مقدار تخلیه و بارگیری کالا در بنادر کشور	سازمان بنادر و دریانوردی
ماهانه	تعداد مسافر و مقدار حمل بار	راه آهن ج.ا.
فصلی	مرسولات پستی و متوسط تعرفه‌ها	شرکت پست جمهوری اسلامی ایران
ماهانه	مانده تسهیلات و سپرده‌ها	بانک مرکزی ج.ا.
فصلی	حق بیمه‌های پرداختی به تفکیک	بیمه مرکزی
فصلی	نتایج طرح هزینه و درآمد خانوار	مرکز آمار ایران - دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری
فصلی	شاخص قیمت تولیدکننده به تفکیک اقلام	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
ماهانه	شاخص قیمت مصرف‌کننده به تفکیک اقلام	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
تجمعی	عملکرد بودجه عمومی دولت	وزارت امور اقتصادی و دارایی
فصلی	شاخص قیمت صادرات و واردات	مرکز آمار ایران - دفتر شاخص قیمت‌ها
ماهانه	مقدار و ارزش صادرات و واردات کالا	گمرک ج.ا.

پیوست ۴- تقویم انتشار سازمان بورس و اوراق بهادار (۱)

شهریور ۱۴۰۰						
شنبه	یک شنبه	دو شنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
		۱	۲	۳	۴	۵
۶	۷	۸	۹	۱۰ شاخص سود نقدی و قیمت شرکت‌ها	۱۱	۱۲
۱۳	۱۴	۱۵ گزارش آماری مرداد ۱۴۰۰ (xlsx, pdf)	۱۶ Iran Capital Market Insight (August 2021)	۱۷	۱۸	۱۹
۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱		

(۱) تقویم انتشار سازمان، به تفکیک ماه و با قالب بالا تهیه شده است.

پیوست ۵- تقویم انتشار مرکز آمار ایران (۲)

ردیف	عنوان محصول	دفتر متولی	فروردین	اردیبهشت	مرداد	مهر	شهریور
۱	نتایج ماهانه طرح شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای روستایی کشور	دفتر شاخص قیمت‌ها	۱ (اسفند ۱۳۹۹)	۱ (فروردین ۱۴۰۰)	۱ (اردیبهشت ۱۴۰۰)	۱ (خرداد ۱۴۰۰)	۱ (تیر ۱۴۰۰)
۲	نتایج سالانه طرح شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای روستایی کشور	دفتر شاخص قیمت‌ها	۲۰				
۳	نتایج ماهانه طرح شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای شهری کشور	دفتر شاخص قیمت‌ها	۱ (اسفند ۱۳۹۹)	۱ (فروردین ۱۴۰۰)	۱ (اردیبهشت ۱۴۰۰)	۱ (خرداد ۱۴۰۰)	۱ (تیر ۱۴۰۰)
۴	نتایج سالانه طرح شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای شهری کشور	دفتر شاخص قیمت‌ها	۲۰				

(۲) تقویم انتشار مرکز آمار، به تفکیک محصول و ماه تهیه شده است. در این‌جا بخشی از تقویم ارائه شده است. دسترسی به تقویم انتشار

از طریق لینک <https://bzn.ir/pv6824> امکان‌پذیر است.

پیوست ۶- نمونه تکمیل شده از نحوه ارائه عناوین آمارهای رسمی و اطلاع‌رسانی آن‌ها

نحوه دسترسی	قالب	محصول آماری مرتبط	عنوان آمارهای رسمی
https://bzn.ir/h-۱۶۵۹	Excel	چکیده نتایج طرح آمارگیری نیروی کار به تفکیک فصل و سال (نشریه)	<ul style="list-style-type: none"> • تعداد جمعیت در سن کار • تعداد شاغلین • نرخ مشارکت اقتصادی • نسبت اشتغال • تعداد بیکار • نرخ بیکاری
https://bzn.ir/h-۱۶۵۹	Excel	جدول طرح آمارگیری نیروی کار به تفکیک فصل و سال	
https://bzn.ir/۵۷۹۰۹۴	Pdf , Excel	سالنامه آماری کشور	
https://bzn.ir/n۱۸۰۵۷	Pdf	گزارش فصلی اقتصاد ایران	